

ing. Golorej

luc. št. / 1200003331

VESTNIK

GEODETSKEGA
DRUŠTVA
LRS

Geodetsko društvo LRS

LETO 00.

1954

ŠTEV. 1

Z A U V O D

nekaj vrstic o delu društva od občnega zбора 6., 7. III. 54 dalje

Upravni odbor društva je imel v tem času 8 rednih sej. Od decembra dalje so uvedene redne tedenske seje upravnega odbora društva. Takoj po občnem zboru so bile formirane komisije za posamezne sektorje delovanja. Že od prve seje dalje pa je opaziti, da komisije ne delujejo samostojno, ampak je vse delo načrtano samo na rednih sejah. Druga ovira pa je terenska doba, ki je članstvo razbila na razna delališča, celo izven republike. Zveza s članse je tako še bolj zrahljala in bi edino naš "Vestnik" mogel povezovati člane. Ker je dosedanja vodja redakcijskega odbora iz osebnih razlogov odpovedal nadaljnje delo pri "Vestniku" je ta številka izšla s precejšnjo zamudo in v enostavnejši opremi. Kdor se bo temu čudil naj ve, da je v poletni sezoni zelo težko dobiti sodelavce za pisarniška dela pri društvu.

Delovanje se je v glavnem gibalo okoli naslednjih točk:

1) Organizacijsko je bilo in je še potrebno urediti pregled vpisanega članstva. Stalno je treba imeti stik z Zvezo I.T. ter Savezom I.T. ter se udeleževati sklicanih sestankov. Predvidene so nove legitimacije Zveze, katerih dvojniki bi služili tudi kot kartoteka članstva.

2) Knjižnica je še vedno v prostorih GU na Poljanski cesti 2. Odziv za izposojanje strokovnih knjig je zelo majhen zato tudi še ni določen stalen član za izposojanje. Naročili smo se na "Geodetsko službo NR Srbije". V decembru smo pa potem Cankarjeve založbe naročili inozemske strokovne revije in sicer zaenkrat: "Zeitschrift für Vermessungswesen" iz Stuttgarta in Dunaja ter "Kalender für Vermessung". Ni pa dosti upanja, da bomo navedeno tudi prejeli.

"Geokarto" v Beogradu smo 30. IV. 54 zaprosili za seznam razpoložljivih knjig in tablic, pa še nismo prejeli odgovora.

3) Ugotovljeno je pomanjkanje instrumentarija. Za zbiranje razpoložljivega instrumentarija pri ustanovah, podjetjih in posameznikih nimamo zakonske osnove. Devizni predpisi nam onemogočajo nabavo iz inozemstva, pač pa je prejela operativa nekaj novejšega instrumentarija iz Beograda. S tem bo mogoče sproščenega nekaj instrumentarija z manjšo natančnostjo za potrebe katastra.

4) Odbor se je bavil z vprašanjem terenskega dodatka v kraju službovanja in z vprašanjem dopolnilnih plač. Prizadeti naj objavijo svoje pripombe v prihodnji številki "Vestnika".

5) Glede študija geodetov je društvo razvelo svoje stališče na občnem zboru. S ponovno akcijo mladih inženirjev pa društvo nima več zveze. O akciji za napredovanje geodetov je govora na drugem mestu te številke. Odbor za pretstavke i žalbe v Beogradu je rešil naš predlog tako, da ga je oddal odboru za prosveto(1).

6) Geometri občutijo pomanjkanje pravilnikov za katastrsko službo. Zemljiška knjiga zavrača načrte v katerih je geometer popravil posestno mejo oziroma vskladi stanje

v naravi s stanjem v mapi. Zemljiška knjiga v tem zavira evidenco katastra. Mogoče bi si v tem oziru mogli pomagati sami v republiškem merilu, če ni odziva iz Beograda.

7) Občuti se, da imamo premalo stika z merodajnimi gospodarskimi in upravnimi forumi. V tem je deloma tudi varok nekaterih pomanjkljivosti, omenjenih v prejšnjih točkah. Glede udeleževanja na kongresih in sploh stika z inozemstvom je bilo v društvi govora o nepravilnostih. Sekretariat zveze je po posebni komisiji decembra 1954 ugotovil v tem pogledu pravilno poslovanje.

8) Civilna praksa se ne bo odobrila. To funkcijo bi vršili nekaki biroji.

9) Društvo mora sestaviti predlog za bodoči učni načrt tako na visokih kot na srednjih šolah. Potrebno bo upoštevati možnost zaposlitve bodočih kadrov ter eventualno omejiti obseg vpisa. Razširjena komisija za šolstvo ima nalogo pripraviti material za razpravo o tem vprašanju. Referat bo objavljen v prihodnji številki.

10) Odbor je sklenil podeliti stalno nagrado 2.000.-- do 3.000.--dinarjev najboljšemu učencu 3. oziroma 4. razreda geometrskega oddelka.

11) Še vedno je pereče vprašanje dopolnitve profesorkega kadra na srednji in visoki šoli. Razpisi teh mest niso imeli odziva, pač pa odhaja nekaj moči na druga mesta s čimer se stanje še bolj zaostuje. Vzrok so slabi materialni pogoji.

12) V dneh 14. in 15.V.1954 je bil v Beogradu III. plenum Saveza I.T. Udeležili so se ga tov.Košir Anton, ing. Čuček Ivan, ing.Rudl Franjo in Začnik Ljuban. Poročilo o tem je na drugem mestu.

10.VII.1954 je bil plenum Zveze I.T.IRS v Ljubljani. Razpravljalo se je o organizacijskih vprašanjih ter o sodelovanju strokovnih društev z organi uprave in samoupravljanja.

13) Prejeli smo "Pravila o fondu i dodeljivanju nagrada" "Nikola Tesla" Saveza I.T. IIRJ za dosežene uspehe na polju tehnike.

14) 10.X.1954 je bila v Mariboru letna skupščina Zveze I.T. IRS. Kot delegati društva so se je udeležili tov.ing.Pohar Viktor, Eleršek Jože in Lenček Mirko namesto določenega ing.Rudla Franja.

15) Po konferenci Gospodarskega sveta, ki je bila sklicana zaradi ureditve katastra, je odbor posvetil največ pozornosti temu vprašanju, saj je ob tej priliki izjavil načelnik GGU, da je imel dosežaj drugačno sliko o stanju katastra v IRS.

Na sestanku, ki ga je zatem sklicala GU, je bilo konkretnije govora o izvedbi revizije katastra, katere izvedbo bi prevzel GZ. Taten je odbor na rednih sejah in izrednem sestanku razpravljajal o reviziji katastra ter prišel do sklepa, da revizija v splošnem ne bi bila priporočljiva niti glede tehnične izvedbe, niti glede stroškov. Nova izmera bi bila najboljša rešitev. Končno je posebna komisija sestavila predlog Izvršnemu svetu za reševanje ureditve katastra.(25.III.1954). Objavljen bo v prihodnji številki.

16) Društveni upravni odbor skuša izvesti v zimski dobi nekaj predavanj. Upamo, da ne bo ostalo samo pri načrtih. Od Zveze I.T. smo prejeli seznam okoli 130 filmov, katere izposoja oddelek za tehnično in ekonomsko pomoč pri

Gospodarskem svetu; od teh filmov pa ni nobeden iz geodetske stroke!

Od Centralne tehnične knjižnice smo prejeli seznam novih inozemskih tehničnih knjig, od katerih sta dve iz geodetske stroke.

17) Upravni odbor društva je razpravljala o "Pravilniku o projektantih, pooblaščenih za gradbeno projektiranje" (Ur.l.41/54). Po tem pravilniku imajo tudi arhitekti pravico opravljati geodetska dela (horizont in viš. snemanja, merjenja terena in trasiranje). Na naše vprašanje "Savezu geod. društava", če je ta sodeloval pri osnutku te uredbe, oziroma pravilnika, še nismo prejeli odgovora.

18) Zveza I.T.IRS ima svoje prostore na Erjavčevi cesti 11, kjer je bil prej italijanski konzulat. Ker bo v doplednem času morala zveza te prostore najbrž zapustiti, se je ustanovil pri Zvezi "Pripravljalni odbor za gradnjo Doma". Častopnik našega društva v tem odboru je ing. Kregar Vinko.

Kot že v uvodu omenjeno je "Vestnik" naša edina vez med članstvom. Vabimo vas, da se tudi vi oglasite s predlogi za bodoče delo ter izrazite svoje mnenje o sedanjem in bodočem delovanju društva. Mislim, da ne bo koristno za napredok stroke, če ne bomo našli širšega kroga sodelovanja pri reševanju navedenih problemov. Če se s tem bavi samo nekaj ljudi okoli odbora, nastane iz potrebnega praktičnega dela samo "administrativno reševanje" tekočih zadev.

- o -

Občni zbor geodetskega društva

дне 6.III.1954 ves dan in 7.III.1954 dopoldne v prirodoslovni predavalnici Univerze.

Navzočih je bilo 165 članov od 221 vpisanih, t.j. 75%. Delegata je poslala NR Bosna in Hercegovina, pozdravno brzojavko pa NR Makedonija in NR Hrvaška. Kot zastopnik GU je bil prisoten tov. Črnivec Miroslav, kot zastopnik GZ in obenem republiške Zveze I.T. pa tov. ing. Kregar Vinko. Navzoč je bil tudi tajnik rep. Zveze I.T. tov. ing. Torkar. Tov. Črnivec ter ing. Kregar sta izrekla pozdravne besede z željo za uspešno delo občnega zbora ter sodelovanje.

Delovno predsedstvo je pod vodstvom tov. Zadrnika Ljubana uspešno vodilo občni zbor po običajnem objavljenem dnevnem redu. Tov. Zadrnik je pozdravil v imenu prisotnih častnega člana društva tov. Bydlo-ja in se spomnil tudi častnega člana društva tov. prof. Novaka, čeleč mu okreva nja. Nato so izvoljene delovne komisije takoj prevzele nalogo izdelave sklepov, o razpravi posameznih referatov, aktualnih za geodetsko stroko. Izvoljene so bile naslednje komisije:

1) Komisija za organizacijska vprašanja pod vodstvom tov. Koširja;

2) Komisija za osnovna geodetska dela pod vodstvom tov.ing. Rudla;

3) Komisija za kataster pod vodstvom tov. Timovca;

4) Komisija za novo izmero pod vodstvom tov. ing. Podpečana;

5) Komisija za fotogrametrijo pod vodstvom tov. ing. Čučka;

6) Komisija za tehnična geodetska dela pod vodstvom tov. Vončine.

Pozdravne besede in nekaj problemov iz svoje republike je izrekel tudi zastopnik BIH tov. Pečinovič.

Slede poročila članov starega odbora in sicer:

A) poročilo predsednika, objavljeno v "Vestniku" št. 3-4/54. - Sklepi po obširni razpravi o predsednikovem poročilu so vsebovani v predlaganih zaključkih posameznih komisij, katere so prisotni pozneje po delnih spremembah sprejeli.

Podobno je bilo osvetljeno vprašanje organizacije oziroma povezave članov izven Ljubljane; končno je prodrlo mnenje, da so geod. strokovnjaki lahko povezani na terenu z različni tem delujočimi sekcijami DIT-a, strokovno pa lahko edino delujejo v centralnem društvu. Pojavljajo pa se na terenu vsakovrstni problemi, zato se ni treba držati togih navodil ampak delovati tudi po svoji iniciativi. V Mariboru in Celju bi lahko delovala in bila potrebna geodetska sekcija.

Ugotovljeno je bilo, da je zahteva po novih kadrih odveč, če na kakršenkoli način ne dobimo novega instrumentarija. Zainteresirati je treba oblastne forume, da podprejo našo stroko iz centralnega deviznega sklada.

Na očitek Inštitutu za fotogrametrijo TVŠ, da se bavi tudi z gospodarsko-ekonomsko dejavnostjo je odgovoril ing. Čuček, da bi se inštitut raje bavil s samo čisto znanstvenim delom, če ne bi bil prisiljen pridobivati finančnih sredstev s prevzemanjem raznih razpisanih geodetskih del. Poleg tega pa ne škodi, če se metode poučevanja preizkušajo tudi s praktičnim delom - tako za učitelja kot za učenca. Mnenje ing. Murka je, da bi se vaje ne smele združevati z operativnim delom, ker teren ne odgovarja vedno zahtevam pouka. Tudi ing. Golorej pripominja, naj bi se Inštitut raje bavil in tudi praktično deloval v fotogrametriji. Tov. Crnivec poudarja naj geodetski strokovnjaki inštituta opravljajo čim več meritev spričo pomenjkanja kadrov in ogromnega dela, ki ga vsi ne bomo zmogli. Tov. Tomšič opominja na dejstvo, da geodetski strokovnjaki za delo na območju MIO-ja kljub težavam dela, ne prejema terenskega dodatka po uredbi, ki predvideva terenski dodatek šele po 10 km oddaljenosti iz območja sedeža OIO-ja. Društvo bo moralo predložiti oblastni predlog za boljše rešitev tega vprašanja n.pr. s pavšalom oz. dodatno plačo.

Društvo bo moralo opredeliti z ozirom na praktične primere nekatera pomožna dela, ki so sorodna geodetskim meritvam in katera bo smel opravljati geod. strokovnjak, da ne bo v praksi nastalo šušmarsko delovanje v stroki (n.pr. v gozdarstvu, kmetijstvu, sadjarstvu itd.) Med deli manjše natančnosti mora geod. strokovnjak voditi vsaj kontrolo,

če jih ne opravlja sam. Na drugi strani pa ne smemo dopuščati, da geodet ni zaposlen v geodetski dejavnosti. Spričo pomanjkanja geodetskih kadrov pripominja ing. Kregar, naj bi se 35 geodetskih inženirjev, ki niso zaposleni v geodetski stroki, prekvalificira nazaj v geodetsko stroko.

Tov. Lenček predlaga za sprejem med sklepe tudi naslednji dve točki: reguliranje dnevnic za terensko delo v 10 km okolišu službenega mesta in priznanje dopolnilnih plač vsem geodetskim strokovnjakom spričo težavnosti dela.

Tov. Umek je mnenja, da bi za republiški strokovni svet zadostoval kot dosedaj 1 član društva in ne 3, ker ima itak samo posvetovalni glas. Tov. Košir pojasni, da moramo uveljaviti pravico soodločanja; svet bi moral večkrat zasedati. Tov. Črnivec pripominja, da še ni točno določen sestav strokovnega geodetskega sveta, ker je prejšnja GU, pri kateri je bil svet, ukinjena. Tudi mnenja med GU ter Brž. sekretariatom za splošno upravo in proračun so deljena. Zastopniki društva v Svetu ne bodo imeli pravice odločanja, ker društvo tudi ne bo nosilo odgovornosti za delo Sveta, ampak ustanova pri kateri bo svet organiziran.

Ing. Zorn predlaga spričo pomanjkanja instrumentarija, da bi sami poskusili izdelati teodolit, saj so stranske dejavnosti za to kot precizna mehanika in optika že precej razviti pri nas. Tov. Senčar dodaja, da bi bilo treba preveriti in popisati tudi zalogo instrumentarija pri raznih ustanovah in podjetjih, ki tega ne potrebujejo. Tov. ing. Tomkiewicz in Čatnik sta mnenja, da bi še ne mogli izdelovati dovolj natančnih instrumentov, saj obstoja samo nekaj držav, ki se se za to delo specializirale. Najti bo treba drugo pot t.j. možnost uvoza in premostitev deviznih težav. Pač pa bi lahko izdelovali pomožne pripomočke. Ing. Čuček pojasni, da ima ing. Črnjač že izdelan načrt prototipa za teodolit, ki ga bo menda izdelala tvrdka "Optika". Točnejših instrumentov kot "Wild"-T-2, pa ne bomo izdelovali. Katastrski uradi bi bili zadovoljni, če bi imeli vsaj busole. Lotimo se lahko 1-minutnih teodolitov, če zagrebska podjetja lahko izdelajo nivelirje.

Ker na okrajih ni mogoče izpopolniti mest geometrov bi po predlogu tov. Senčarja bilo potrebno pri društvu organizirati komisijo, ki bi preučila, kako bi izpopolnili ta mesta.

B) V nadaljevanju obinega zbora so bili prečitani naslednji referati:

- a) Vočnik Hinko: "Stanje triangulacije in nivelmana v IR Sloveniji";
- b) ing. Urh Ivan: "Stanje gravimetričnih merjenj v IR Sloveniji";
- c) Klarič Matija: "Stanje katastra v IR Sloveniji";
- d) Zadnik Ljuban: "Stanje in potrebe nove izmere v IES in koriščenje že izvršene izmere za potrebe katastra";
- e) ing. Murko Josip: "O geodetskih delih pri železnicah";
- f) ing. Čuček Ivan: "Uporaba aerofotogrametrije v IR Sloveniji";

Vsi referati, razen pod toč. b) in e) so objavljeni v "Vestniku" št. 3-4/54.

Razprava o referatih, katerih zaključke so po spremembah, ki so jih predlagali člani, formulirale komisije od str. 68 zapisnika dalje, je obravnavala naslednje probleme:

ad a) triangulacijsko mrežo vseh rečev mesta Ljubljane je treba ob upoštevanju že predhodno izvedenih triangulacijskih del izdelati v obliki, kot jo zahteva izmera. Po idejnem projektu ing. Rudla, ki še ni osvojen, bi izkoristili obstoječo mrežo 1. in 2. reda, če pa čakamo na tozadevni pravilnik, bi čakali predolgo. Tov. Črnivec pravi, da je bilo popraviljanja že dovolj in bi raje izvedli važnejša dela triangulacije tam kjer je rabimo. Potrebo triangulacije v Ljubljani naj reši komisija: ing. Čuček, ing. Podpečan, Tomšič ter ing. Rudl. Tov. Črnivec in Steiner Oton odklonita sodelovanje. Ing. Tomkiewicz razpravlja o tem, da bi v gozdnih terenih ali ozkih dolinah uporabljali namesto zamudne in manj točne bazne poligonometrije kot nadomestilo za triangulacijo raje verižni sistem spricho večje točnosti (trikotniki) in hitrosti (brez merjenja stranic!). Bazno poligonometrijo naj bi uporabili samo tam, kjer ni druge možnosti. Predlaga se, naj bi pri Sekretariatu za gospodarstvo osnovali sekcijo za triangulacijo, ker okrajji ne bodo mogli nositi stroškov triangulacije.

ad c) kataster je treba nujno obnoviti in spraviti v stanje, da bo mogel služiti nalogam, ki se od njega zahtevajo. Predno se bo začela izvajati revizija, bo treba izdati točna navodila za odpravo vseh nesoglasij, ki sedaj obstojajo. Vodstvo KU naj raje forsira revizijo katastra, novo izmero pa samo tam, kjer ni drugega izhoda (Prekmurje). Sicer bi Geodetski zavod lahko sprejel 7 do 8.000 ha izmere na leto, pa je KU to znižala na 4.000 ha. Krivdo za slab kataster ne nosi samo povojna doba, ampak sega to že 50 do 70 let nazaj.

Druge gospodarske ustanove n. pr. gozdarstvo sš poma-ga samo ter je iz kart vseh mogočih meril izdelalo znatno karto 1 : 10.000 v lastni režiji (Postojna!).

Pri delih za razlastitve (agrarn. reforma) je bolje najprej izvršiti provizorno delitev; ko so rešene vse pri-tožbe in odpravljene administrativne napake, naj se izvrši dokončna meritev.

Sredstva za ureditev katastra (takse) bi bilo treba najti iz drugih virov, ker interesenti zaradi tega ne pri-javljajo sprememb (celo razlaščenec mora plačati takso!) Katastrskega operata ne bi smeli prenašati iz službenih prostorov (tudi v pisarne okraja ne!), ker bo sicer še prej uničen. Zaenkrat je treba to, kar imamo skrbno čuvati. Okraj Ljubljana-okolica ima 1/3 terena fotogrametričnega ter lahko brez ogleda na licu mesta ugotavlja spremembe kultur; priporočljivo bi bilo na ta način izpopolniti ka-taster v celi republiki. Komagacijo v Prekmurju bi morali izvesti z aerofoto-posnetki. Če ljudstvo priznava važnost katastra, bo treba najti tudi kredite za njegovo vzdrževa-nje. Potrebno bi bilo takoj izdelati pisarniški elaborat novo izmerjenih občin, katerih načrti leže neizkoriščeni po pisarnah (5 k.o. v MLO Maribor!).

Po pojasnilih tov. Črnivca bodo novo izmero finansi-rali okrajji sami in bo treba le-tam predočiti važnost tega dela. Šef katastrskega urada je tisti, ki mora okraju pra-vilno predočiti potrebe katastra ter od njega veliko zavi-

si, kako je katastrski urad dotičnega okraja opremljen z instrumentarijem ter drugo opremo, ločiti pa je treba delo - krog v katerem odloča okraj oziroma druge oblasti, da ne bo več gospodarjev v eni hiši. Tov. Bratkovič pojasni, da se v šoli dovolj poučuje o katastru (17,18 oz. 20 ur tedensko po letnikih) ter ni umestna trditev, da absolventi geom. odseka GT nimajo pojma o katastru.

ad e) geodetska dela pri železnici bi boljše služila če bi se uporabljale mape v merilu 1 : 1.000, ker one v merilu 1 : 2880 vzamejo preveč časa. Za geodetska dela pri železnici so zaposleni tudi gradbeniki, ter bo treba Direkciji železnic, kjer odločajo gradbeniki, obrazložiti naše stališče glede zaposlitve strokovnjakov.

ad f) Uporabo aerofotogrametrije v praksi je treba pospešiti ne samo potom Instituta, ki vsega ne bo zmogel, ampak tudi potom foruma, ki bo to vodil za celotno območje republike. Geodetski zavod ima sekcijo za fotogrametrijo in bo lahko vršil del te naloge operativno. Potrebno bo še nabaviti instrumentarij iz inozemstva oziroma preizkusiti doma izdelane instrumente. Edino ta način nam bo dal najhitrejšje rezultate, ki jih potrebujemo. Kakor so pokazali poskusi popolnoma odgovarja ta metoda glede točnosti za revizijo katastra, izdelavo gozd.kart, pri komasacijah itd.

Tov. Vafaha poroča, da je na Zagrebškem kongresu bila izražena potreba po sklicanju medfakultetnih konferenc kjer naj bi se določil značaj študija geodetskega inženirja ter uredilo vprašanje študija na TVŠ. Te konference bi se udeležilo tudi društvo po zastopnikih. Sprejme se sklep, da Ljubljana prevzame iniciativo za sklicanje konference.

Tov. Kalin opozarja, da šola dobiva premalo iniciative glede učnega načrta s strani društva in operative. Če hočemo odpraviti napake, ki jih opazujemo pri absolventih, je treba na to opozoriti šolsko vodstvo.

Tov. ing. Tomkiewicz prebere resolucijo mladih inženirjev-absolventov TVŠ kot protest na izdane olajšave pri študiju bivšim geodetom za dosego inženirskega naslova, kar bi bilo bagateliziranje visokošolskega študija. V izčrpnih razpravi je bilo to vprašanje razčiščeno ter prikazano predlagateljem v pravi luči. To kar imamo in danes cenimo v katastru, so ustvarili geodeti. Druge države so absolventom njihovih šol že davno priznale inženirski naslov - samo Jugoslavija ne. Z 2/3 udeležbo pri glasovanju se resolucija odkloni.

C) Poročilo blagajnika za leto 1953 in predračun za leto 1954.

Poročilo je bilo sprejeto brez komentarja. Geodetskemu zavodu se prizna velika materialna pomoč društvu v letu 1953.

D) Poročilo nadzornega odbora ugotavlja pravilno blagajniško in upravno poslovanje društva. Soglasno je bila sprejeta razrešnica staremu odboru.

E) Poročilo kandidacijske komisije: Kandidacijska lista, predlagana po doseganju upravnem odboru se izpopolni še z nekaterimi člani, ki so že sedaj delovali v društvu in risarji, ki tesno sodelujejo z geodetskimi strokovnjaki v praktičnem delu in mlajšimi geometri. V drugih strokah ni bilo mogoče vključiti vseh pomožnih sodelavcev v strokovno zvezo, ker bi bil potem to sindikat. - Voli se predsednika in tajnika posebej, 9 članov odbora pa iz 22 kandidatov,

nadalje 3 člane nadzornega odbora iz 5 kandidatov ter delegate za republiško zvezo ter zvezno zvezo društev inženirjev in tehnikov. V kandidatno listo je bilo treba vnesti take ljudi, ki bodo z ozirom na terensko delo lahko delovali v društvu, da delo ne bo zaviselo zgolj od enega ali dveh članov odbora, pač pa lahko terenci ter izven ljubljanski člani sodelujejo v komisijah.

F) Po poročilih volivne komisije so bili izvoljeni v novi odbor naslednji tovarisi:

za predsednika K o š i r Anton
za tajnika B r ū f a c h Gvido
za odbornike

Č u č e k ing. Ivan
R u d l ing. Franjo
R u s Vida
E l e r š e k Jože
K r e g a r ing. Vinko
K l a r i č Matija
S t e i n e r Oton
K a l i n Ivo
M o r a n o Emil

za nadzorni odbor:

Z a d n i k Ljuban
B r e s k v a r Janez
T r n o v e c Franjo

delegati za Zvezo DIT-a LRS:

K o š i r Anton
B r ū f a c h Gvido

delegati za Zvezo DIT-a FLRJ:

K o š i r Anton
Č u č e k ing. Ivan
R u d l ing. Franjo

G) Slučajnosti: Knjižnico v mapnem arhivu GU, kjer so združene knjige GU, GZ in društva, bo treba organizirati tako, da bodo strokovne knjige, ki so last društva ločene, toda še vedno na razpolago v dosedanjih prostorih. Pregled knjig bi želeli tudi tovarisi izven Ljubljane. GU ima itak namen vzpostaviti posebno sobo za knjižnico ter ogled revij in namestitev stalnega knjižničarja. Leposlovnene knjige pa je treba vrniti sindikalni podružnici GZ, ker jih je nabavljala iz svojih sredstev.

Novoizvoljeni predsednik tov. Kosir poziva na sodelovanje vsega članstva z novim društvenim odborom, da bo možno rešiti probleme, ki jih je nakazal ta občni zbor.

I z v l e č e k

iz zapisnika III.plenuma Zveze geodetskih društev FJRJ

V dneh od 14.do 15.maja t.l. je bilo v Beogradu tre tje zasedanje plenuma Zveze geodetskih društev FJRJ. Ple numu so razen LR Makedonije prisostvovali zastopniki vseh ostalih republik. Dnevni red je bil naslednji:

- 1) Konstituiranje izvršilnega odbora in izvolitev komisij;
- 2) Poročilo o delovanju republiških društev;
- 3) Pretres zaključkov Kongresa ter smernice za nadaljnje delo;
- 4) Poročilo o finančnem poslovanju v letu 1953. in predlog proračuna za leto 1954.
- 5) Vprašanje "Geodetskega lista";
- 6) Načrt uredbe o pooblastilih za izvrševanje geodetskih del;
- 7) Razno.

Po izvolitvi delovnega predsedstva so delegati republiških društev podali svoja poročila. Iz teh je razvidno, da bi društva lahko agilneje delala, da pa ni bilo s strani članstva pravega odziva. Posebno mlajše članstvo bi lahko pokazalo za svoje stanovsko društvo večje zanimanje. Plenum je tudi načel vprašanje plačevanja članarine Mednarodni fotogrametrijski uniji. Plenum je sklenil, da to stvar uredi, zakaj nekoliko čudno je dejstvo, da bi Zveza plačevala članarino za Fotogrametrijska društva v Srbiji in Sloveniji, a ta društva niso niti včlanjena v Zvezi geodetskih društev. Plenum je nadalje tudi odobril akcijo za priznavanje fakultetske izobrazbe tistim članom, ki imajo dveletno višjo strokovno izobrazbo poleg popolne srednje šole. Prav tako je plenum odobril akcijo za priznanje napredovanja geodetskega kadra do VII.plačilnega razreda.

Plenum je po daljšem razpravljanju sklenil, da se "Geodetski list" izdaja odslej naprej kot uradno glasilo Zveze geodetskih društev FJRJ, s čemer v zvezi pa je potrebna vsestranska materialna in moralna pomoč celokupnega članstva. List je predviden v rednem izhajanju, vendar morajo člani oziroma naročniki tudi redno plačevati naročnino. Zveza bo oskrbela primerne dotacije, da se ne bo treba povišane naročnine.

Po temeljitem pretresu predložene Uredbe za pooblaščenno civilno geometrsko službo je plenum zaključil svoje delo dne 15.5.1954.

Z a k l j u č k i

III.plenuma Zveze I.T.IRS v Ljubljani dne 10.7.1954.

1) Vsa strokovna društva in DIT-i na terenu so prevzeli material "Savetovanje o naučno-istraživačkom radu". Rok 30.7.1954 je članom plenuma prekratek za predelavo materiala, zato naj ZIT to javi v Beograd.

2) Sekretariat Zveze I.T.IRS pripravi za skupščino spremembo pravil v tem smislu, da Sekretariat Zveze I.T. sestavljajo stalni delegirani člani vseh strokovnih društev in sicer po 1 član. Stalnost članov sekretariata je obvezna.

3) Komisije pri strokovnih društvih morajo dati material za razpravo komisijam pri Zvezi I.T.IRS.

4) Plenum je osvojil dosedanjo organizacijsko obliko v smislu statuta SIT IIRI in Zveze I.T.IRS:

Vsak inženir oziroma tehnik mora biti član nekega strokovnega društva, Zveze I.T.mesta, okraja ali bazena(n. pr.ZIT-Maribor). Združujejo samo sekcije, podružnice ali tudi posameznike strokovnih društev na terenu zaradi sodelovanja in dajanja pomoči komunam. Sekcije ali podružnice strok. društev so direktno vezane na republiško strokovno društvo.

V ZIT-u mesta (okraja, bazena) morajo biti kot člani Izvršnega odbora (sekretariata) zastopniki vseh sekcij strokovnih društev na terenu.

5) Plenum je osvojil predlog, da je treba uvesti enotno osnovno osebno članarino.

Glede gospodarske članarine (načina pobiranja in dajatve) naj strokovna društva razpravljajo na svojih plenarnih sestankih. Ta članarina mora omogočiti delo i strokovnim i terenskim društvom I.T. Zveza I.T.IRS in terenske zveze I.T. pa morejo poleg tega računati tudi na direktno pomoč organov ljudske oblasti terena, kjer delajo.

6) Reden član DIT-a more biti samo inženir oziroma tehnik s primerno izobrazbo. Člane z nižjo izobrazbo je treba smatrati za izredne člane in samo v izrednih slučajih morejo postati redni člani. Sedanje stanje naj se tolerira.

7) Vsa strokovna društva naj utrdijo zvezo z organi oblasti in samoupravljanja. Zveza I.T. naj utrdi zvezo s sindikati ter Društvom ekonomistov IRS za dosego enotnega gledanja pri reševanju ekonomsko-tehničnih problemov.

8) Na redni letni skupščini ZIT v Mariboru bodo zastopana strokovna društva z 1 delegatom na 100 članov, terenska društva (ZIT) pa s 3 delegati skupno.

9) Dnevni red skupščine ZIT.

10) Sekretariat naj za skupščino pripravi predlog za prevzem revije "Nova proizvodnja".

11) Plenum naj se v bodoče skliče vsaj 4-krat v letu.

- o -

I z v l e č e k

iz sklepov I.redne letne skupščine ZIT-a IRS

Komisija za sklepe I.redne letne skupščine Zveze IT IRS, ki je bila 10.X.1954 v Mariboru je osvojila te-le

s k l e p e :

- 1) Skupščina sklene, da se pošlje 6 pozdravnih pism;
- 2) Izredno pereče je vprašanje o organizacijski obliki in finansiranju strokovnih ter terenskih društev. Zato sklene skupščina, da se sestane ožji odbor, ki naj izdela predloge;
- 3) Na podlagi predloga III.Plenuma Zveze IT IRS in na podlagi potreb, ki so nastale med dosedanjo prakso se spremeni Statut čl.17.,18.20.in 21. (z besedilom na strani 2.). Člen 21. se v prihodnje glasi:"Plenum izbere na svojem prvem zasedanju izmed svojih članov po 1 zastopnika vsakega društva, ki s predsednikom in sekretarjem sestavljajo Sekretariat ...".

- 4). Skupščina potrjuje predlagane delegate za Plenum .
- 5). Skupščina izvoli za delegate: Za Plenum SIT-a FLRJ v Beogradu: tov.ing.Gerl Friderika ter ing.Torkar Janka; za Svet za prosveto in kulturo LRS: tov.ing.Torkar Janka.
- 6). Skupščina sklene, da sprejme Zveza inženirjev in tehnikov za častne člane naslednje tovariše: prof.Samec Maksa, prof.ing.Uran Dobromila, prof.dr.ing.Vidmar Milana in prof.ing.Osana Marija.
- 7). Skupščina sklene, da preide "Nova proizvodnja", obzornik za napredek v tehniki in gospodarstvu, pod okrilje Zveze.
- 8). Strokovna društva naj za svojo utrditev vzpostavi-jo čim tesnejše stike s podružnicami, sekcijami in posamezniki na terenu v organizacijskem in strokovnem smislu. Za organizacijsko povezanost priporoča skupščina vsem strokovnim društvom izdajanje organizacijskega biltena, ki naj se znanja o delu strokovnih društev vse člane društva na terenu. Strokovna posvetovanja, ki obsegajo širšo problematiko, naj v bodoče organizira na predlog in s pomočjo strokovnih društev Zveza inženirjev in tehnikov LRS.
- 9) Delo Zveze inženirjev in tehnikov LRS naj se v bodoče razvija preko dela Komisij. Poleg že ustanovljenih komisij: za delovne odnose, za šolstvo, za tisk in za inozemske zveze je nujno potrebno ustanoviti še komisijo za novatorstvo, racionalizacijo in patente ter komisijo za preučevanje tehnoloških procesov s stališča proizvodnosti in varnosti pri delu.
- 10) Take komisije naj organizirajo tudi vsa strokovna društva (terenska pa tam, kjer je to smiselno). K delu v teh komisijah morajo društva pritegniti čim več članov, pri čemer je treba posebej paziti na vključevanje mladih inženirjev in tehnikov.
- 11) Se vedno je važna naloga Društev inženirjev in tehnikov svetovanje in aktivno sodelovanje pri sestavljanju tehničnih predpisov, pravilnikov, uredb in zakonov tehnične narave. Tu je treba delati samoiniciativno in predlagati pristojnim forumom nujnost izdaje le-teh. Pri izdelavi predlogov, uredb, pravilnikov, predpisov itd, naj sodelujejo naša strokovna društva.
- 12) Društva inženirjev in tehnikov morajo usmeriti strokovno znanje in delo svojih članov k reševanju problematike racionalne organizacije dela in izboljšanju vseh pogojev od katerih je odvisna proizvodnost dela.
- 13) Strokovna društva ter društva inženirjev in tehnikov na terenu naj organizirajo seminarje za splošna ekonomska vprašanja ter študij gospodarskih predpisov. Pri taki vzgoji inženirjev in tehnikov naj društva iščejo sodelovanje z društvi ekonomistov ter društvi pravnikov.
- 14) Važna naloga naših strokovnih društev je delo na problemih našega strokovnega šolstva. Pri tem se društva ne smejo omejevati na srednje in višje strokovno šolstvo; Začeti morajo z reševanjem problematike našega osnovnega šolstva in nižjega industrijskega šolstva. Stremeti morajo skratka za strokovno vzgojo naših delavcev in splošen dvig tehnične kulture.

15) Naša strokovna društva in društva inženirjev in tehnikov na terenu morajo skrbeti za pravilen razvoj dela v delavskih svetih in upravnih odborih.

16) Terenska društva naj ojačajo sodelovanje v reševanju ekonomske tehnične problematike komune. Pri tem je treba posebno pažnjo posvetiti izdelavi realnih perspektivnih planov razvoja komune in vsklajanju posameznih gospodarskih vej v okviru komune in v okviru skupnosti komun.

17) Kot pomoč pri njihovem strokovnem delu in pri dvigu nivoja izobrazbe mlajših kadrov naj bi se društvo posluževalo dokumentacijske službe, ki jo je v naši državi uspešno organiziral Jugoslovanski center za dokumentacijo.

18) Skupščina daje plenumu in sekretariatu Zveze naloge, da končno uredi vprašanje pravilnega dela pri pošiljanju inženirjev in tehnikov na specializacijo in na razne mednarodne kongrese v inozemstvo. Sekretariat Zveze inženirjev in tehnikov mora brezpogojno doseči sodelovanje s Sekretariatom za inozemske zveze pri Savezu inženjerskega in tehničarskega v Beogradu in pri upravi za tehnično pomoč pri Drž. sekretariatu za gospodarstvo IRS. Izvojevati je treba upoštevanje naših strokovnih in terenskih društev pri izbiri kandidatov za potovanja v inozemstvo. Upoštevati je pravilno participacijo strokovnjakov iz republik.

19) Strokovna društva, terenska društva in sekretariat Zveze inženirjev in tehnikov naj poskrbe za čim tesnejše sodelovanje z organi ljudske oblasti in upravo.

20) Da omogoči solidno in mirno delo vsem strokovnim društvom, naj sekretariat Zveze takoj začne akcijo za graditev "Doma inženirjev in tehnikov IRS" v Ljubljani.

21) Strokovna društva inženirjev in tehnikov se morajo zavedati, da so odgovorna za pravilen razvoj naše industrije in da imajo prav na tem področju obilico dela.

22) Za dvig nivoja tehnične kulture in ustvarjanja tehničnih mnenj je treba o vseh problemih čim več obveščati javnost preko časopisja in revij. Za dvig tehničnih ravni je važna skrb za vzgojo mladih inženirjev in tehnikov. Treba je doseči, da bodo podjetja odprla delovna mesta za mlade inženirje in tehnike brez prakse in jim dala možnost pravilne strokovne vzgoje ob strani in pomoči strokovnjakov v podjetjih.

V E S T I

1) Po vseh neuspešnih poskusih, da bi se geodete razvrstilo na položaj strokovnjakov z delno visokošolsko izobrazbo, je Geodetsko društvo sredi maja odposlalo sledeči predlog: "Odboru za pretstavke i žalbe" Saveznog veća Narodne skupštine u Beogradu":

Uvodoma je opisan razvoj in priznanje geodetskega študija od bivše Avstrije dalje do ugotovitve, da je v naši državi geodetski študij sicer priznan kot visokošolski, toda razvrščen kot srednješolski. Zaradi tega predlaga društvo, da se vnesejo v Pravilnik o nazivih in plačah uslužbencev geodetske stroke dopolnitve tako, da morejo geodeti napredovati do VI. plačilnega razreda. To naj bi se upoštevalo tudi pri že upokojenih geodetih. Naš predlog je naslovni odbor obravnaval ter ga odstopil odboru za prosveto!

2) Klub inženirjev-upokojenecv pri Zvezi IT MR Hrvatske nas je obvestil o ukrepih, ki jih je podvzel za odstranitev raznih nepravilnosti pri prevedbi inženirjev in tehnikov-upokojenecv:

- a) prevedba inženirjev in tehnikov v VI. plač. razred;
- b) priznanje delovne dobe po raznih podjetjih (gradbenih);
- c) zaposlitev upokojenecv - strokovnjakov in sodelovanje v delavskih svetih;
- d) priznanje vojne službe pri upokojitvi;
- e) omejitev honorarja za honorarno zaposlene upokojene inženirje.

3) Na vprašanje Geodetske uprave LRS glede izdajanja pooblastil za izvajanje geodetsko-katastrskih del geodetskim pomočnikom, je društvo izreklo sledeče mnenje:

"Geodetskim pomočnikom ni mogoče izdati pooblastila za samostojna geodetska dela, ker ta dela lahko izvršujejo samo pod nadzorstvom kvalificiranih strokovnjakov.

4) V smislu sklepa na občnem zboru društva dne 6. in 7. III. 1954 so se ustanovile v Mariboru, Celju in Kopru podružnice društva. Že iz vzroka samega za ustanovitev podružnic je pričakovati samostojnejšega delovanja geodetskih strokovnjakov dotičnega okolišja zato pričakujemo predlogov za bodoče delo - posebno še v okviru podružnice. Kot je že omenjeno v sklepih I. letne skupščine Zveze I. T. LRS vas pozivamo na udeleževanje tudi v okviru tamkajšnje terenske Zveze I. T.

Tajnike podružnic pozivamo, da zainteresirajo posebno mlajše člane za naročilo na "Geodetski list". Naročila in plačevanje naročnine opravljajte s terena direktno uredništvu v Zagreb.

Tudi društveno članarino pobirajte v okolišju podružnice samostojno ter jo odvajajte upravnemu odboru v Ljubljana no. Po številu članstva podružnice vam bo nakazan del članarine, kakor tudi pomoč za konkretne primere.

Za tovariše, ki niso naročniki "Geodetskega lista" je na razpolago št. 11-12/1953, ki vsebuje referate in drug material s I. Kongresa geodetskih inženirjev in geometrov FLRJ od 6.-10. XII. 1953. Cena tej številki je 150.-din. Številka se dobi in plača pri tajniku društva tov. Brůfachu, Geodetski zavod, Ljubljana, Saranovičeva 12.